

Državni izpitni center

M 1 4 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 16. junij 2014

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravni	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Ko je neki služabnik videl uš, ki je lezla kralju po obleki, je pokleknil in rekel, da bi rad kralju napravil majhno uslugo. Ko je Ludovik privolil, je pobral uš in jo skrivaj vrgel proč. Ko ga je kralj vprašal, kaj je vrgel proč, ga je bilo sram povedati. Ker je kralj vztrajal, je priznal, da je bila uš. Kralj je ukazal, naj mu za to uslugo izplačajo štirideset denarijev. Čez nekaj dni se je kralju približal drug služabnik, ki je videl, da se je onemu tako preprosta usluga izplačala, da bi mu naredil enako uslugo. Ko je kralj spet prikimal, se je oni prevarant pretvarjal, da je nekaj pobral s kraljeve obleke, nato pa to vrgel proč. Ko je kralj vztrajal, naj mu pove, kaj je vrgel proč, je hlinil sram in odgovoril, da je bila bolha. Kralj, ki je videl, da laže, je vzkliknil: »Mar misliš, da sem pes?« Nato je stražarjem ukazal, naj nepoštenega človeka zgrabijo in mu namesto pričakovanih štirideset denarijev dajo štirideset udarcev.

VR

Ko je neki služabnik videl uš, ki je lezla kralju po obleki, je pokleknil in z dvignjeno roko dal znamenje, da bi rad kralju napravil majhno uslugo. Ko je Ludovik privolil, je pobral uš in jo skrivaj vrgel proč. Ko ga je kralj vprašal, kaj je vrgel proč, ga je bilo sram povedati. Ker je kralj vztrajal, je priznal, da je bila uš. Kralj je ukazal, naj mu za to uslugo izplačajo štirideset denarijev. Čez nekaj dni je nekdo drug, ki je videl, da se je onemu sužnju tako preprosta usluga izplačala, na podoben način pristopil h kralju in se, ko je kralj spet privolil, pretvarjal, da je nekaj pobral s kraljeve obleke, nato pa to vrgel proč. Ko je kralj vztrajal, naj mu pove, kaj je vrgel proč, je hlinil sram in odgovoril, da je bila bolha. Kralj, ki je videl, da laže, je rekel: »Mar misliš, da sem pes?« Nato je ukazal, naj nepoštenega človeka zgrabijo in mu namesto pričakovanih štirideset denarijev naložijo štirideset udarcev.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Odgovor																																																
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebnne glagolske oblike</th> <th colspan="2">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak. Čas Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>coveniunt (3. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>pres.</td> <td>akt.</td> <td>abesse (1. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>pres.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>dicuntur (4. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>pres.</td> <td>pas.</td> <td>excitati (2. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>velint (7. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>konj.</td> <td>pres.</td> <td>akt.</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike		Glagol	Analiza			Glagol	Analiza			Os.	Št.	Nak. Čas Nač.	Oblika	Čas	Način	coveniunt (3. vrst.)	3.	pl.	ind.	pres.	akt.	abesse (1. vrst.)	inf.	pres.	akt.	dicuntur (4. vrst.)	3.	pl.	ind.	pres.	pas.	excitati (2. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	velint (7. vrst.)	3.	pl.	konj.	pres.	akt.	-			
Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																													
	Os.	Št.	Nak. Čas Nač.		Oblika	Čas	Način																																											
coveniunt (3. vrst.)	3.	pl.	ind.	pres.	akt.	abesse (1. vrst.)	inf.	pres.	akt.																																									
dicuntur (4. vrst.)	3.	pl.	ind.	pres.	pas.	excitati (2. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																									
velint (7. vrst.)	3.	pl.	konj.	pres.	akt.	-																																												
Skupaj	5																																																	

Naloga	Točke	Odgovor																						
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>sua (2. vrst.)</td> <td>povratni svojilni zaimek</td> <td>abl.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>ea (5. vrst.)</td> <td>kazalni zaimek</td> <td>ak.</td> <td>pl.</td> <td>n.</td> </tr> <tr> <td>hōc (11. vrst.)</td> <td>kazalni zaimek</td> <td>abl.</td> <td>sg.</td> <td>n.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	Spol	sua (2. vrst.)	povratni svojilni zaimek	abl.	sg.	f.	ea (5. vrst.)	kazalni zaimek	ak.	pl.	n.	hōc (11. vrst.)	kazalni zaimek	abl.	sg.	n.
Zaimek	Vrsta	Analiza																						
		Sklon	Število	Spol																				
sua (2. vrst.)	povratni svojilni zaimek	abl.	sg.	f.																				
ea (5. vrst.)	kazalni zaimek	ak.	pl.	n.																				
hōc (11. vrst.)	kazalni zaimek	abl.	sg.	n.																				
Skupaj	3																							

Naloga	Točke	Odgovor
3	4	<p>↑ Pueri a propinquis in disciplinam missi sunt.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Odgovor
6.1	3	♦ Druides volunt persuadere animas post mortem ad alios transire .
6.2	3	♦ Druides discipulis suadebant, ne disciplinam in vulgus efferrent.
6.3	3	♦ Magister quaeesivit, quot annos discipuli in disciplina mansissent .
Skupaj	9	

B) Književnost

Naloga	Točke	Odgovor
1	1	♦ 476
	1	♦ Cerkve/latinščina
	1	♦ Carmina Burana
	1	♦ M. T. Cicero
	1	♦ Hvalnica norosti
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Odgovor																		
2	5	♦																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Avtor</th> <th>Avtor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>biografija</td> <td>Kornelij Nepot</td> <td>Svetonij (Kurcij Ruf, Tacit)</td> </tr> <tr> <td>elegija</td> <td>Propercij</td> <td>Ovidij (Katul, Kornelij Gal, Tibul)</td> </tr> <tr> <td>krščanska latinjeta</td> <td>Hieronim</td> <td>Avrelij Avguštin</td> </tr> <tr> <td>roman</td> <td>Petronij</td> <td>Apulej</td> </tr> <tr> <td>satira</td> <td>Horacij</td> <td>Juvenal (Lucilij, Perzij)</td> </tr> </tbody> </table>		Avtor	Avtor	biografija	Kornelij Nepot	Svetonij (Kurcij Ruf, Tacit)	elegija	Propercij	Ovidij (Katul, Kornelij Gal, Tibul)	krščanska latinjeta	Hieronim	Avrelij Avguštin	roman	Petronij	Apulej	satira	Horacij	Juvenal (Lucilij, Perzij)
	Avtor	Avtor																		
biografija	Kornelij Nepot	Svetonij (Kurcij Ruf, Tacit)																		
elegija	Propercij	Ovidij (Katul, Kornelij Gal, Tibul)																		
krščanska latinjeta	Hieronim	Avrelij Avguštin																		
roman	Petronij	Apulej																		
satira	Horacij	Juvenal (Lucilij, Perzij)																		
Skupaj	5																			

Naloga	Točke	Odgovor
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Naloga	Točke	Odgovor
4	25	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	25	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85